A°. 1839. N°. 90.

VRIJDAG, DEN 8sten NOVEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Militair Bureau.

Den 7 November 1839.

Bij besluit van Z. M. dd. 12 Julij 1839, No. 11, is de Kapitein G. VAN DEN HEUVEL van het Bataillon Jagers No. 27, bevorderd tot Majoor, en in dien rang op pensioen gesteld.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Nieuwstijdingen.

UITTREKSELS uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met den 20 September 1839.

Hollandsche Berigten.

ARNHEM, 7 September.

Heden middag heeft tusschen deze stad en het een half uur van hier verwijderde dorp Elde een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad: Eene melkmeid, welke met haren ezel uit de weide van het melken stadwaarts terug keert, werd op het eerste Verlaat door de diligence *Willem de Eerste*, welke des morgens ten acht ure van hier afrijdt en des avonds terugkeert, doch alsnu in dien tusschentijd nog eene vracht aangenomen had, overreden. Daar deze wagen weder zeer vroeg te Nijmegen moet terug zijn, zoo is het, volgens de getuigenis der verwonde (die waarschijnlijk dezen avond niet meer zal leven) zeer zeker, dat de jongeling, die dezen wagen gemend heeft, en nauwelijks zeventien jaren oud is, zeer hard heeft gereden. De justitie laat zich aan deze zaak veel gelegen liggen, te meer, daar de persoon, die gereden heeft, slechts zeventien jaren oud is, en dus, volgens de Reglementen op de algemeene middelen van Vervoer te Lande, veel te jong is om eene diligence te rijden

Duitsche Berigten.

ROME, 25 Julij.

Aan de ijverige pogingen en de bekende behendigheid onzer politie is het gelukt den persoon te ontdekken, die onlangs de heilige hostië-kelk had gestolen. Het is een daglooner uit de Romeinsche campagna, en wegens zijne onwettige geboorte alleenlijk bekend onder den naam van Projetto, den bastaard. Deze ongelukkige heeft de hostiën zelve doorgeslikt, hetgeen zijne misdaad in de oogen van iederen regtgeloovigen katholijk nog verergert. Het onderste koperen gedeelte der kelk heeft hij op het Campo Vaccino begraven. Den zilveren deksel bragt hij aan eene herbergiersvrouw voor de poort San Giovanni; zij zoude denzelven bewaren tot op zijne terugkomst van Ostia, waar hij gewoonlijk arbeidde, en hem daarentegen eenig geld voorschieten. Deze vrouw wilde echter met de zaak niets te doen hebben. Later van de gepleegde kerkroof hoorende, vatte zij vermoeden op. Na met hare kennissen te hebben geraadpleed maakte zij het voorval aan de politie bekend. Terstond werd de vrouw, in gezelschap van verscheiden regters ter instructie, alsmede van een groot aantal gendarmen, gedurende den nacht, met de meeste behoedzaamheid naar Ostia gezonden. Den volgenden ochtend verzamelde men, onder eenig voorwendsel, al de te Ostia arbeidende dagloonërs, onder welke de herbergierster aldra den dief herkende. In het eerst wilde hij alles ontkennen, doch hij verwikkelde zich zelven in zijne verdere antwoorden en kwam ten laatste tot de bekentenis. Volgens de wetten der Roomsche kerk moet Projetto door de inquisitie worden gevonnisd; maar de Paus, die zijne bekende menschlievendheid ook dezen ongelukkige niet wil onthouden, heeft hem naar de wereldlijke regters verwezen. De doodstraf is onvermijdelijk; in vroegere tijden zoude hij levend zijn verbrand geworden.

WEENEN, 30 Julij.

De *Oestereichischer Beobachter* van heden bevat, ingevolge eenen brief uit Konstantinopel dd. 17 Julij, eene beschrijving van de plegtigheid der sabel-omgording, welke den 11den dier maand gevierd werd in de voorstad Ejub, werwaarts de Sultan te scheep onder het gebulder van het geschut der batterijen en oorlogsvaartuigen was gekomen. Na aan land gestapt te zijn begaf de Sultan zich te paard naar de moskee, trad het mausoleum van Ebu Ejub Ensari binnen, verrigtte daar een kort gebed en werd vervolgens door het hoofd der Emirs met het zwaard van Omar omgord.

Na voltrekking dezer plegtigheid, waarvan de afloop door geschutsalvo's aangekondigd werd, verliet de stoet, die uit alle hooge staatsbeambten, militaire overheden, detachementen troepen in schitterenden dosch en bonte kleederpracht bestond, de voorstad Ejub weder, trok de gansche stad door en begaf zich naar het oude serail Babi Humajun. De sultan was aan beide zijden van de Peiks en Solaks omgeven en werd door het volk zoowel als door de troepen met een herhaald hoera-gejuich ontvangen. Z. H. droeg den keizerlijken mantel (Harvani) van zwart laken, op de borst een prachtvol nischan en als hoofdtooisel het fes met de aan eene agraffe van brillanten vastgehechte reigerveder. Achter den Sultan ging het hoofd der zwarte gesnedenen, die geld onder het volk verdeelde. De Sultan steeg, naar oud gebruik, in de moskee van Sultan Mahmoud II af, en verrigtte een gebed bij diens graf. Toen Z. H. later zijns vaders graf voorbijreed, deed hij door twee Imams gebeden voor diens ziel verrigten.

Het korps diplomatiek bevond zich, op uitnoodiging des Sultans, in tenten buiten de muren van Konstantinopel, om den stoet te zien voorbij trekken. De omliggende landstreek was met eene van overal toegestroomde menschen-menigte als bedekt, en dit, gevoegd bij het van hier geziene schouwspel tot een der prachtigste welke men denken kan. Toen de Sultan de tenten van het korps diplomatiek voorbijreed, liet hij aan hetzelve door eenen beambte uit zijn gevolg zijn genoegen uitdrukken, de vreemde gezanten bij deze plegtigheid tegenwoordig te zien.— Overal heerschte de volkomenste stilte en orde. Naar luid van berigten uit Malatia moeten de overblijfselen der Turksche armee zich daar bevinden; of Hafiz pacha daarbij is schijnt twijfelachtig te zijn. Men vleit zich hier nog altijd met de hoop, dat Ibrahim Pacha na zijne overwinning bij Nisib de grenzen van Syrie niet zal hebben overschreden. Dat de nederlaag van het Turksche leger volkomen is geweest, lijdt geen twijfel. De verwarring onder hetzelve wordt gezegd zoo groot geweest te zijn, dat enkele afdeelingen der ottomanische troepen elkander voor vijanden aanzagen en onderling op zich zelven vuurden. Van de Pruissische officieren, zegt men, is de officier bij den grooten staf von Mühlbach in het gevecht bij Nisib gesneuveld; dit is echter nog slechts een gerucht, doch het voegt er bij dat in de onbeschrijfelijke verwarring waarschijnlijk een Turksche kogel hem van het leven heeft beroofd. Aan Hafiz Pacha is de waardigheid van seraskier der Oostelijke armee ontnomen en daarentegen Saadulla Pacha tot opperbevelhebber van dat leger benoemd geworden. Nopens het lot der vloot verkeert men op dit oogenblik nog altijd tusschen hoop en vrees. Men weet alleenlijk met zekerheid, dat dezelve zich op den 9den op de hoogte van Castell Rosso, zuidoostelijk van het eiland Rhodus, heeft bevonden. Waarheen zij voornemens was te stevenen is volstrekt onbekend. Voor het overige verzekert men, dat van den kant der diplomatie de ernstigste vermaningen aan den Kapitan Pacha zijn gerigt om herwaarts terug te keeren, en hem, in geval van weigering, is te kennen gegeven, dat hij door de vereenigde vloot der Europesche mogendheden, des noods, tot het terugkeeren zoude worden gedwongen. Men wil weten dat ook reeds is besloten den Kapitan Pacha af te zetten en Tahir Pacha, die altijd den vrede heeft aangeraden tot zijnen opvolger te benoemen.

KONSTANTINOPEL, 14 Augustus.

In de laatste dagen heeft Nouri Effendi de vertegenwoordigers der Europesche Mogendheden op nieuw tot het houden eener conferencie uitgenoodigd, waarin de trotsche en voor de waardigheid der Porte beleedigende brief van Mehemed-Ali, waarin hij van den Grootvizier eischte, zijne bediening neder te leggen, voorgelezen werd. Chosrew Pacha was van gevoelen dat dit schrijven met nadruk en klem zoude beantwoord worden; doch men ried hem den brief liever onbeantwoord te laten, en af te wachten welke uitwerking de vertoogen der consuls te Alexandrie op Mehemed-Ali zouden hebben. De Divan vereenigde zich met dezen raad, desniettegenstaande heeft echter Chosrew Pacha, zegt men, een antwoord doen vertrekken, waarin zijn gekrenkt eergevoel de overmoedige verde-

ringen van Mehemed-Ali van de hand wijst. Op de onderhandelingen met deze stedehouder kon een dergelijke stap niet dan nadeelig werken; daar hij slechts gesehikt is om de wederzijdsche vijandschap nog sterker aan te vuren. Dat er op de jongste voorstellen hier uit Alexandrie nog geen antwoord ontvangen is, behoeft naauwelijks gezegd te worden.

Te oordeelen naar al hetgeen het onderzoek nopens den oorsprong van den brand te Pera heeft opgeleverd is dezelve ontstaan door de onvoorzigtigheid der inwoners zelven. De vlammen werden op den middag ontdekt en duurden 14 uren achtereen. In Europa kan men zich geen begrip vormen van de verwarring en redeloosheid, welke hier bij zulke gelegenheden heerschen. De brand slaat met zoodanige snelheid voort (gelijk men weet bestaan hier alle gebouwen uit hout) dat deselve alleenlijk kan worden gestuit door het nederrukken van geheele rijen huizen, als wanneer dit werk van vrijwillige vernieling reeds op eenen afstand van verscheiden honderd schreden eenen aanvang neemt en dikwerf blokken van honderd volmaakt onbeschadigde woningen worden nedergerukt en aan de vlammen overgelaten, ten einde slechts de meer verwijderde buurten te behouden. Had de minste wind gewaaid alsdan lag op dit oogenblik gansch Pera in asch en puin. Gelukkiglijk nam de vuurgloed de rigting naar het noorden en hierdoor bleef de eigenlijke wijk der Franken, waar ook de gezantschaps-hôtel's zijn gelegen, onbeschadigd. De onhandigheid der Turken en het gebrekkige hunner bluschmiddelen zijn bekend. De plaatselijke overheden hebben aan de christen bevolking, welke door den brand van alles is beroofd geworden, onderstand van allerlei aard doen toekomen.

BERLIJN, 28 Augustus.

Sedert eenige dagen is men hier verschrikt door het verschijnen van enkele ziekte gevallen, die overeenkomst hebben met de Aziatische cholera. Reeds sedert lang heeft men wel de gewone naar buikloop gelijkende zomer-epidemie of braakloop, het gevolg van veelvuldig gebruik van jong ooft en half rijpe aardappelen opgemerkt, maar de hier bedoelde gevallen nemen, tevens met al de teekenen der ware cholera, ook de snel doodende geaardheid dier ziekte aan. Te Potsdam moeten insgelijks gevallen van dezen aard zijn voorgekomen en verscheiden soldaten van het instructie-bataljon binnen weinige uren zijn overleden. Indien de ziekte ongelukkiglijk tot volle uitbarsting kwame alsdan zouden de groote herfst manouvres, waarop op dit oogenblik nabij Potsdam de noodige toebereidselen worden gemaakt, waarschijnlijk achterwege blijven, aangezien de ondervinding heeft geleerd hoe gevaarlijk de vereeniging van vele menschen en het nachtverblijf op vochtigen grond voor de verspreiding dezer ziekte is.

Fransche Berigten.

PARIJS, 2 September.

Gisteren Zondag hebben in den Faubourg St. Antoine en in den Faubourg Saint Jacques op nieuw eenige pogingen tot het stichten van wanorde plaats gehad. Eenige zamenscholingen hebben getracht zich daar te vormen, maar dezelve werden dadelijk door patrouilles en stads sergeanten uit een gejaagd. Een hoop menschen heeft gepoogd de brug van Austerlitz over te trekken zonder den tol te betalen, maar ook dezen werden genoodzaakt terug te keeren. Ten 10 ure heeft een volkshoop in de rue du Faubourg St. Antoine de wanordelijkheden willen hervatten. De stads sergeanten namen er aanstonds een zestiental gevangen, waaronder twee, die de belhamels schenen te zijn. Zij behooren tot onderscheiden wijken der stad en zijn van allerlei beroep. Heden Maandag zijn de krachtdadigste maatregelen genomen, bijaldien dezen avond de onrustmoorders hun heilloos werk mogten willen hervatten.

— De *Moniteur Parisien* behelst berigten uit Konstantinopel van den 10den, waarin echter alleen gewag gemaakt wordt van de loffelijke wijs waarop de Prins van Joinville, tot blussching van den brand te Pera medegewerkt heeft. Intusschen had men ook gewenscht dat het gouvernement tevens eenige berigten omtrent den staat der onderhandelingen had medegedeeld. Sedert eenige dagen verbreidt sich hier het gerucht, dat het russisch gouvernement weigert met de vier andere mogendheden gemeenschappelijk te beraadslagen, dat er bewegingen van troepen in de rigting van Konstantinopel begonnen zijn; een duitsch dagblad heeft vermeld dat Mehemed-Ali de bemiddeling der mogendheden, onder zekere voorwaarden, aangenomen heeft; ook zegt men dat de kabinetten van Parijs en Londen het nog niet eens zijn, omtrent het ten aanzien van Mehemed-Ali te houden gedrag. Over dit een en ander had men verlangd dat het gouvernement eenige inlichtingen had gegeven.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, het Schip *Concordia*, B. J. Wijgers; hebbende 51 dagen reis.

Den 3den, het Schip *Antonia*, Kapt. E. Speelman; hebbende 70 dagen reis.

Den 5den, het Schip *Triton*, Kapt. J. J. Kiers, hebbende 35 dagen reis; Passagiers: Mejufvrouw en Petronella Geertruida Evelina van der Tuuk, Aleida Henriette Wilhelmina Hoogbruijn met hare drie Kinderen en de Heer Matthias Fredericks. — Allen van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het Schip *Concordia*, Kapt. J. H. Witt; lading: 454 vaten Suiker en 125 balen schoone Katoen.

Den 5den, het Schip *Noord Holland*, Kapt. H. K. Ruijl; lading: 448 vaten Suiker, 30 balen schoone en 3 dito vuile Katoen. — Beide naar Amsterdam.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 8sten Augustus, *Remke*, G. R. Glim. — Den 10den *Maria Frederika*, K. B. de Weerd. — Idem, *Catharina*, H. H. Bakker. — Den 28sten, *Paramaribo*, J. C. Töpper. — Idem, *de Jonge Willem*; G. van Medevoort. — Den 9den September, *Nicolaas Witsen*, F. Lange. — Allen van hier.

IN HELVOETSLUIS GEARRIVEERD:

Den 3den September, *Equator*, J. van der Kolff — Van Nickerie.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD:

Den 28sten Augustus, *Harmonie*, J. Addicks.

☞ Men leest in den Antwerpschen *Précurseur* het volgende:

De Kapt. van de Engelsche stoomboot Lady Saumay heeft arrest doen leggen op het Schip en de lading van de *Sophia Cecilia*, Kapt. Radeloff, van Amsterdam naar Suriname (met schade te Cowes binnen) voor kosten van berging, die weinig minder dan een derde der waarde zouden beloopen. Het hof der admiraliteit zou hierover uitspraak doen.

Advertentiën.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.